

- Пристап кон определување на III ниво -
Области по Фраскати, 2015

Меѓународна Фраскатиева класификација

Поимник

Член 2

16. „**Меѓународна Фраскатиева класификација**“ е класификацијата на научно-истражувачките полиња во две нивоа (прво и второ ниво) на Организацијата за економска соработка и развој (ОЕЦД), содржана во Фраскатиевиот прирачник од 2015 година;

28. „Фраскатиев прирачник“ е Прирачникот со упатства за прибирање и објавување на податоци за истражување и експериментален развој на Организацијата за економска соработка и развој (ОЕЦД) од 2015 година;

Национален совет за високо образование и научноистражувачка дејност

Член 41

18. предлага уредба за утврдување на научно-истражувачките полиња од **трето ниво (области)**, како дополнување на двете нивоа на Меѓународната Фраскатиева класификација, која ја донесува Владата на Република Македонија;

Наставно-научни, наставно-стручни и наставни звања

Член 161

(4) **Соработниците од ставот (1) на овој член се избираат за наставно-научна, односно уметничка област** утврдена со Класификацијата на научно-истражувачките подрачја, полиња и области (Меѓународната Фраскатиева класификација)

Студиска програма и Националната рамка на квалификации

Поимник

Член 2

17. **„Националната рамка на квалификации“** е задолжителен национален стандард со кој се уредува стекнувањето и користењето на квалификациите во Република Македонија и инструмент за воспоставување систем на квалификации стекнати во Република Македонија со кои се даваат основите за прегледност, пристап, проодност, стекнување и квалитет на квалификациите, уредена со Законот за националната рамка на квалификации“;

26. **„Студиска програма“**, е збир на наставни компоненти од едно или повеќе студиски подрачја, засновани на резултати од учењето, , кои се признаваат за доделување на конкретна квалификација, која му дава можност на лицето кое ја завршило истата да врши некоја професионална дејност или да ги продолжи студиите;

27. **„Студиско подрачје“** е едно од подрачјата дефинирани во Меѓународната стандардна класификација на образованието на **УНЕСКО (МСКОБ, ISCED)**;

ЗВО, 2018

Функционална поделба на термините: МФК, МСКО, НРК

Услови за основање на самостојна високообразовна установа

Член 61

(1) Самостојна високообразовна установа може да се основа ако: 1. е утврдено студиско и научно-истражувачко подрачје, односно уметничка дисциплина за кои високообразовната установа се основа, при што за определувањето на студиското подрачје, односно уметничката дисциплина се користи **Меѓународната стандардна класификација на образованието** на УНЕСКО (МСКОБ, ISCED) и **Националната рамка на квалификации**, а при определување на научно-истражувачкото подрачје се користи **Меѓународната Фраскатиева класификација**

Меѓународна Фраскатиева класификација, 2015

Идентификување и номенклатура на соодветна научна ОБЛАСТ

Поимник

Член 2

16. „**Меѓународна Фраскатиева класификација**“ е класификацијата на научно-истражувачките полиња во две нивоа (прво и второ ниво) на Организацијата за економска соработка и развој (ОЕЦД), содржана во Фраскатиевиот прирачник од 2015 година;

Национален совет за високо образование и научноистражувачка дејност

Член 41

18. предлага уредба за утврдување на научно-истражувачките полиња од **трето ниво (области)**, како дополнување на двете нивоа на Меѓународната Фраскатиева класификација, која ја донесува Владата на Република Македонија;

I ниво по Фраскати, 2015

Меѓународната
Фраскатиева
класификација, 2015

Broad classification

---

1. Natural sciences

2. Engineering and technology

3. Medical and health sciences

4. Agricultural and veterinary sciences

5. Social sciences

6. Humanities and the arts

Дефиниција:

Научно подрачје (I ниво по Фраскати, 2015) е највисока таксономска позиција во научно-истражувачкиот простор и претставува збир на соодветни научни полиња.

II ниво по Фраскати, 2015

Second-level classification
1.1 Mathematics
1.2 Computer and information sciences
1.3 Physical sciences
1.4 Chemical sciences
1.5 Earth and related environmental sciences
1.6 Biological sciences
1.7 Other natural sciences
2.1 Civil engineering
2.2 Electrical engineering, electronic engineering, information engineering
2.3 Mechanical engineering
2.4 Chemical engineering
2.5 Materials engineering
2.6 Medical engineering
2.7 Environmental engineering
2.8 Environmental biotechnology
2.9 Industrial biotechnology
2.10 Nano-technology
2.11 Other engineering and technologies
3.1 Basic medicine
3.2 Clinical medicine
3.3 Health sciences
3.4 Medical biotechnology
3.5 Other medical science
4.1 Agriculture, forestry, and fisheries
4.2 Animal and dairy science
4.3 Veterinary science
4.4 Agricultural biotechnology
4.5 Other agricultural sciences
5.1 Psychology and cognitive sciences
5.2 Economics and business
5.3 Education
5.4 Sociology
5.5 Law
5.6 Political science
5.7 Social and economic geography
5.8 Media and communications
5.9 Other social sciences
6.1 History and archaeology
6.2 Languages and literature
6.3 Philosophy, ethics and religion
6.4 Arts (arts, history of arts, performing arts, music)
6.5 Other humanities

Меѓународната Фраскатиева класификација, 2015

Дефиниција:

Научно поле (II ниво по Фраскати, 2015) е втора таксономска позиција во научно-истражувачкиот простор и претставува збир на соодветни научно-истражувачки области.

Table 2.2. Fields of R&D classification

Broad classification	Second-level classification
1. Natural sciences	1.1 Mathematics 1.2 Computer and information sciences 1.3 Physical sciences 1.4 Chemical sciences 1.5 Earth and related environmental sciences 1.6 Biological sciences 1.7 Other natural sciences
2. Engineering and technology	2.1 Civil engineering 2.2 Electrical engineering, electronic engineering, information engineering 2.3 Mechanical engineering 2.4 Chemical engineering 2.5 Materials engineering 2.6 Medical engineering 2.7 Environmental engineering 2.8 Environmental biotechnology 2.9 Industrial biotechnology 2.10 Nano-technology 2.11 Other engineering and technologies
3. Medical and health sciences	3.1 Basic medicine 3.2 Clinical medicine 3.3 Health sciences 3.4 Medical biotechnology 3.5 Other medical science
4. Agricultural and veterinary sciences	4.1 Agriculture, forestry, and fisheries 4.2 Animal and dairy science 4.3 Veterinary science 4.4 Agricultural biotechnology 4.5 Other agricultural sciences
5. Social sciences	5.1 Psychology and cognitive sciences 5.2 Economics and business 5.3 Education 5.4 Sociology 5.5 Law 5.6 Political science 5.7 Social and economic geography 5.8 Media and communications 5.9 Other social sciences
6. Humanities and the arts	6.1 History and archaeology 6.2 Languages and literature 6.3 Philosophy, ethics and religion 6.4 Arts (arts, history of arts, performing arts, music) 6.5 Other humanities

Меѓународната
Фраскатиева
класификација, 2015

III ниво (пример)

Потполе (група) 4.1.2 Заштита на растенијата (Фитомедицина)		
Област	40200	Фитопатологија (4.1.2.0)
област	40201	Ентомологија
област	40202	Фитофармација (пестициди)
област	40203	Плевел (Хербологија)
област	40204	Земјоделска зоологија

Предлог дефиниција:

Научна област (III ниво) е трета таксономска позиција во научно-истражувачкиот простор и претставува збир на соодветни научно-истражувачки дисциплини (единици).

Table 2.2. Fields of R&D classification

Broad classification	Second-level classification
1. Natural sciences	1.1 Mathematics 1.2 Computer and information sciences 1.3 Physical sciences 1.4 Chemical sciences 1.5 Earth and related environmental sciences 1.6 Biological sciences 1.7 Other natural sciences
2. Engineering and technology	2.1 Civil engineering 2.2 Electrical engineering, electronic engineering, information engineering 2.3 Mechanical engineering 2.4 Chemical engineering 2.5 Materials engineering 2.6 Medical engineering 2.7 Environmental engineering 2.8 Environmental biotechnology 2.9 Industrial biotechnology 2.10 Nano-technology 2.11 Other engineering and technologies
3. Medical and health sciences	3.1 Basic medicine 3.2 Clinical medicine 3.3 Health sciences 3.4 Medical biotechnology 3.5 Other medical science
4. Agricultural and veterinary sciences	4.1 Agriculture, forestry, and fisheries 4.2 Animal and dairy science 4.3 Veterinary science 4.4 Agricultural biotechnology 4.5 Other agricultural sciences
5. Social sciences	5.1 Psychology and cognitive sciences 5.2 Economics and business 5.3 Education 5.4 Sociology 5.5 Law 5.6 Political science 5.7 Social and economic geography 5.8 Media and communications 5.9 Other social sciences
6. Humanities and the arts	6.1 History and archaeology 6.2 Languages and literature 6.3 Philosophy, ethics and religion 6.4 Arts (arts, history of arts, performing arts, music) 6.5 Other humanities

Меѓународната Фраскатиева класификација, 2015

IV ниво (пример)

Потполе (група) 4.1.2 Заштита на растенијата (Фитомедицина)			Фитопатологија (4.1.2.0)		
Област	40200	Фитопатологија (4.1.2.0)	Дисциплина	4.1.2.1	Микологија
област	40201	Ентомологија	Дисциплина	4.1.2.2	Вирусологија
област	40202	Фитофармација (пестициди)	Дисциплина	4.1.2.3	Бактериологија
област	40203	Плевел (Хербологија)	Дисциплина	4.1.2.4	Прокариоти
област	40204	Земјоделска зоологија	Дисциплина	4.1.2.5	Анатомија и физиологија на болни растенија

Дефиниција:

Научна дисциплина (единица) (IV ниво) е четврта таксономска позиција во научно-истражувачкиот простор и претставува збир на соодветни (специфични) научно-истражувачки сознанија-поглавија

Table 2.2. Fields of R&D classification

Broad classification	Second-level classification
1. Natural sciences	1.1 Mathematics
	1.2 Computer and information sciences
	1.3 Physical sciences
	1.4 Chemical sciences
	1.5 Earth and related environmental sciences
	1.6 Biological sciences
	1.7 Other natural sciences
2. Engineering and technology	2.1 Civil engineering
	2.2 Electrical engineering, electronic engineering, information engineering
	2.3 Mechanical engineering
	2.4 Chemical engineering
	2.5 Materials engineering
	2.6 Medical engineering
	2.7 Environmental engineering
	2.8 Environmental biotechnology
	2.9 Industrial biotechnology
	2.10 Nano-technology
	2.11 Other engineering and technologies
3. Medical and health sciences	3.1 Basic medicine
	3.2 Clinical medicine
	3.3 Health sciences
	3.4 Medical biotechnology
	3.5 Other medical science
4. Agricultural and veterinary sciences	4.1 Agriculture, forestry, and fisheries
	4.2 Animal and dairy science
	4.3 Veterinary science
	4.4 Agricultural biotechnology
	4.5 Other agricultural sciences
5. Social sciences	5.1 Psychology and cognitive sciences
	5.2 Economics and business
	5.3 Education
	5.4 Sociology
	5.5 Law
	5.6 Political science
	5.7 Social and economic geography
	5.8 Media and communications
	5.9 Other social sciences
6. Humanities and the arts	6.1 History and archaeology
	6.2 Languages and literature
	6.3 Philosophy, ethics and religion
	6.4 Arts (arts, history of arts, performing arts, music)
	6.5 Other humanities

Потполе (група) 4.1.2 Заштита на растенијата (Фитомедицина)

Област	40200	Фитопатологија (4.1.2.0)
област	40201	Ентомологија
област	40202	Фитофармација (пестициди)
област	40203	Плевел (Хербологија)
област	40204	Земјоделска зоологија

Вирусологија (4.1.2.2)

Поглавие	4.1.2.2.1	Вовед
Поглавие	4.1.2.2.2	Историјат
Поглавие	4.1.2.2.3	Морфологија и градба на вирусите
Поглавие	4.1.2.2.4	Репликација
Поглавие	4.1.2.2.5	Генетика на вирусите ....

Меѓународната Фраскатијева класификација, 2015

V ниво (пример)

Фитопатологија (4.1.2.0)

Дисциплина	4.1.2.1	Микологија
Дисциплина	4.1.2.2	Вирусологија
Дисциплина	4.1.2.3	Бактериологија
Дисциплина	4.1.2.4	Прокариоти
Дисциплина	4.1.2.5	Анатомија и физиологија на болни растенија

Вирусологија (4.1.2.2) Вовед (4.1.2.2.1)

- Iwanowski, D. (1892). "Über die Mosaikkrankheit der Tabakspflanze". *Bulletin Scientifique Publié Par l'Académie Impériale des Sciences de Saint-Petersbourg. Nouvelle Série III (in German and Russian)*. St. Petersburg. 35: 67–70. Translated into English in Johnson, J., Ed. (1942) *Phytopathological classics* (St. Paul, Minnesota: American Phytopathological Society) No. 7, pp. 27–30.
- Beijerinck, M. W. (1898). "Über ein Contagium vivum fluidum als Ursache der Fleckenkrankheit der Tabaksblätter" (PDF). *Verhandelingen der Koninklijke Akademie van Wetenschappen te Amsterdam (in German)*. 65: 1–22. Translated into English in Johnson, J., Ed. (1942) *Phytopathological classics*. (St. Paul, Minnesota: American Phytopathological Society) No. 7, pp. 33–52 (St. Paul, Minnesota)
- Beijerinck, M.W. 1901, *Über oligonitrophile Mikroben, Centralblatt für Bakteriologie, Parasitenkunde, Infektionskrankheiten und Hygiene, Abteilung II, Vol 7*, pp. 561–582
- ....

Дефиниција:

Научно поглавие (V ниво) е петта таксономска позиција во научно-истражувачкиот простор и претставува збир на соодветни (специфични) научно-истражувачки докази (референци)

Дефиниција:

Научно подрачје (I ниво по Фраскати, 2015) е највисока таксономска позиција во научно-истражувачкиот простор и претставува збир на соодветни научни полиња.

Дефиниција:

Научно поле (II ниво по Фраскати, 2015) е втора таксономска позиција во научно-истражувачкиот простор и претставува збир на соодветни научно-истражувачки области.

Дефиниција:

Научна област (III ниво) е трета таксономска позиција во научно-истражувачкиот простор и претставува збир на соодветни научно-истражувачки дисциплини (единици).

Дефиниција:

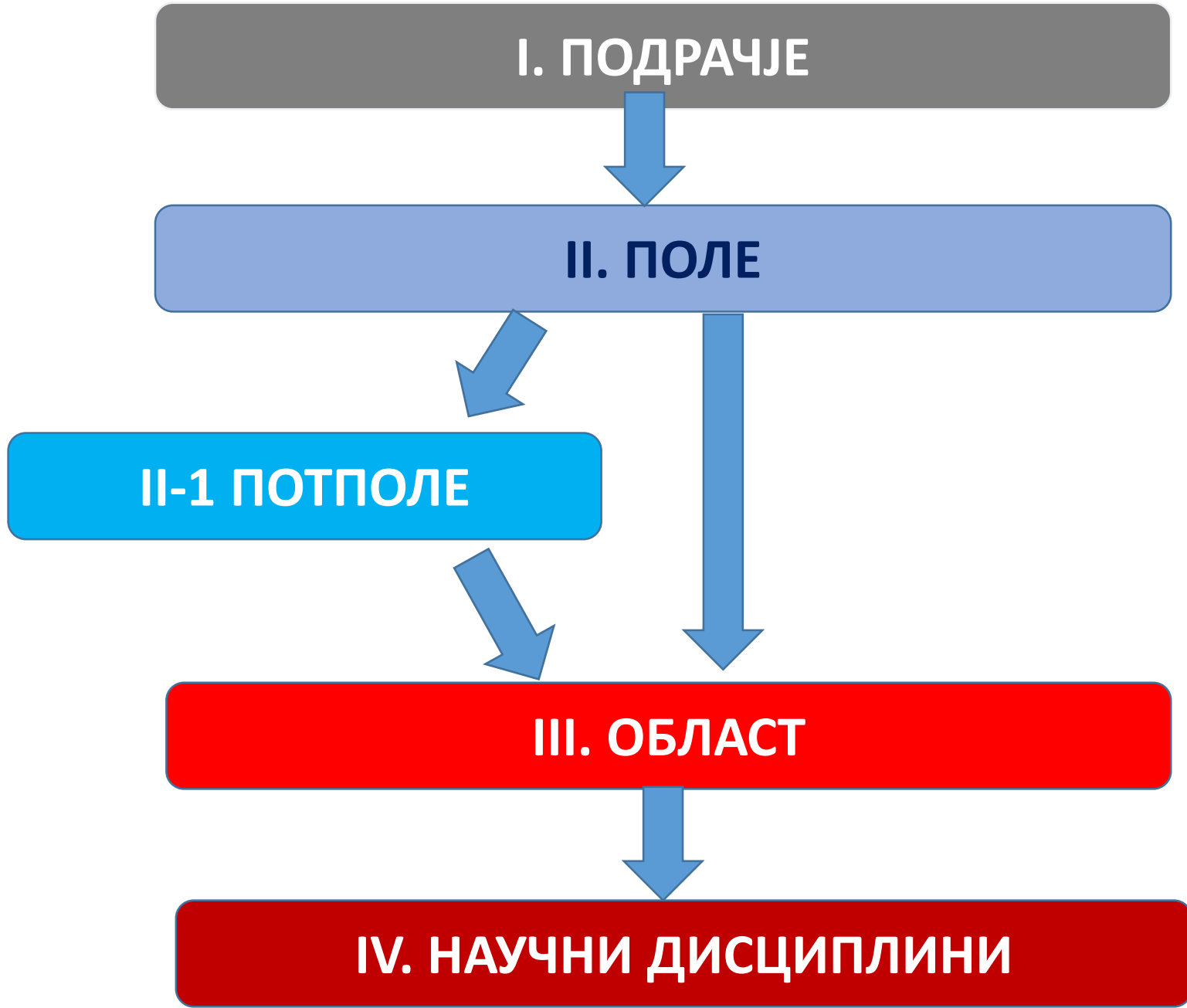
Научна дисциплина (единица) (IV ниво) е четврта таксономска позиција во научно-истражувачкиот простор и претставува збир на соодветни (специфични) научно-истражувачки сознанија-поглавија

Дефиниција:

Научно поглавие (V ниво) е петта таксономска позиција во научно-истражувачкиот простор и претставува збир на соодветни (специфични) научно-истражувачки докази (референци)

ПРОБЛЕМИ, ОТВОРЕНИ ПРАШАЊА,
МОЖНИ РЕШЕНИЈА

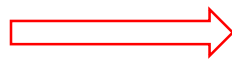
Фраскати сооднос на нивоа

• Потреба од воведување на sub Taxon: ПОДПОЛЕ

Table 2.2. Fields of R&D classification

Broad classification	Second-level classification
1. Natural sciences	1.1 Mathematics 1.2 Computer and information sciences 1.3 Physical sciences 1.4 Chemical sciences 1.5 Earth and related environmental sciences 1.6 Biological sciences 1.7 Other natural sciences
2. Engineering and technology	2.1 Civil engineering 2.2 Electrical engineering, electronic engineering, information engineering 2.3 Mechanical engineering 2.4 Chemical engineering 2.5 Materials engineering 2.6 Medical engineering 2.7 Environmental engineering 2.8 Environmental biotechnology 2.9 Industrial biotechnology 2.10 Nano-technology 2.11 Other engineering and technologies
3. Medical and health sciences	3.1 Basic medicine 3.2 Clinical medicine 3.3 Health sciences 3.4 Medical biotechnology 3.5 Other medical science
4. Agricultural and veterinary sciences	4.1 Agriculture, forestry, and fisheries 4.2 Animal and dairy science 4.3 Veterinary science 4.4 Agricultural biotechnology 4.5 Other agricultural sciences
5. Social sciences	5.1 Psychology and cognitive sciences 5.2 Economics and business 5.3 Education 5.4 Sociology 5.5 Law 5.6 Political science 5.7 Social and economic geography 5.8 Media and communications 5.9 Other social sciences
6. Humanities and the arts	6.1 History and archaeology 6.2 Languages and literature 6.3 Philosophy, ethics and religion 6.4 Arts (arts, history of arts, performing arts, music) 6.5 Other humanities

Подполе (група) 4.1.2 Заштита на растенијата (Фитомедицина)

Област	40200	Фитопатологија (4.1.2.0)
област	40201	Ентомологија
област	40202	Фитофармација (пестициди)
област	40203	Плевел (Хербологија)
област	40204	Земјоделска зоологија

Подполе (група) 4.1.3 Растително производство

Област	40300	Поледелство (40301)
област	40301	Индустриски и лековити растенија
Област	40302	Фуражно производство
Област	40303	Овоштарство
Област	40304	лозарство
Област	40304	Градинарство
Област	40305	Хортикултура

Подполе (група) 4.1.3 Анимално производство

Област	40400	Овчарство
Област	40401	...

Предност бр. 1: Подобрo групирање и прегледност на областите

• Потреба од воведување на sub Taxon: ПОДПОЛЕ

Table 2.2. Fields of R&D classification

Broad classification	Second-level classification
1. Natural sciences	1.1 Mathematics 1.2 Computer and information sciences 1.3 Physical sciences 1.4 Chemical sciences 1.5 Earth and related environmental sciences 1.6 Biological sciences 1.7 Other natural sciences
2. Engineering and technology	2.1 Civil engineering 2.2 Electrical engineering, electronic engineering, information engineering 2.3 Mechanical engineering 2.4 Chemical engineering 2.5 Materials engineering 2.6 Medical engineering 2.7 Environmental engineering 2.8 Environmental biotechnology 2.9 Industrial biotechnology 2.10 Nano-technology 2.11 Other engineering and technologies
3. Medical and health sciences	3.1 Basic medicine 3.2 Clinical medicine 3.3 Health sciences 3.4 Medical biotechnology 3.5 Other medical science
4. Agricultural and veterinary sciences	4.1 Agriculture, forestry, and fisheries 4.2 Animal and dairy science 4.3 Veterinary science 4.4 Agricultural biotechnology 4.5 Other agricultural sciences
5. Social sciences	5.1 Psychology and cognitive sciences 5.2 Economics and business 5.3 Education 5.4 Sociology 5.5 Law 5.6 Political science 5.7 Social and economic geography 5.8 Media and communications 5.9 Other social sciences
6. Humanities and the arts	6.1 History and archaeology 6.2 Languages and literature 6.3 Philosophy, ethics and religion 6.4 Arts (arts, history of arts, performing arts, music) 6.5 Other humanities

4.1. Agriculture, Forestry and Fisheries

2. Engineering and technology

Факултет за Факултет за дизајн и технологии на мебел и ентериер

- Претходно било шумарство и дрвна индустрија
- Го нема никаде во I и II ниво во Фраскати 2015.
- Како комплетна научна целина (дејност), непримерно е да биде сместен како област
- Решение: Подполе под назив - Дизајн и технологии на мебел и ентериер, во оквир на поле 2 од Фраскати 2015
- Претходните избори на звања и нивните кодни броеви ќе добијат знак на еквивалентност (=) со новите кодни броеви соодветни на Полето 2 (Engineering and technology)

Предност бр. 2: Моожност да се вметнат (препознаат) делови од научниот простор кој ги нема во Фраскати 2015 ниту во I ниту во II ниво

• Потреба од воведување на sub Taxon: ПОДПОЛЕ

Table 2.2. Fields of R&D classification

Broad classification	Second-level classification
1. Natural sciences	1.1 Mathematics 1.2 Computer and information sciences 1.3 Physical sciences 1.4 Chemical sciences 1.5 Earth and related environmental sciences 1.6 Biological sciences 1.7 Other natural sciences
2. Engineering and technology	2.1 Civil engineering 2.2 Electrical engineering, electronic engineering, information engineering 2.3 Mechanical engineering 2.4 Chemical engineering 2.5 Materials engineering 2.6 Medical engineering 2.7 Environmental engineering 2.8 Environmental biotechnology 2.9 Industrial biotechnology 2.10 Nano-technology 2.11 Other engineering and technologies
3. Medical and health sciences	3.1 Basic medicine 3.2 Clinical medicine 3.3 Health sciences 3.4 Medical biotechnology 3.5 Other medical science
4. Agricultural and veterinary sciences	4.1 Agriculture, forestry, and fisheries 4.2 Animal and dairy science 4.3 Veterinary science 4.4 Agricultural biotechnology 4.5 Other agricultural sciences
5. Social sciences	5.1 Psychology and cognitive sciences 5.2 Economics and business 5.3 Education 5.4 Sociology 5.5 Law 5.6 Political science 5.7 Social and economic geography 5.8 Media and communications 5.9 Other social sciences
6. Humanities and the arts	6.1 History and archaeology 6.2 Languages and literature 6.3 Philosophy, ethics and religion 6.4 Arts (arts, history of arts, performing arts, music) 6.5 Other humanities

2. Engineering and technology

Архитектонски факултет - Архитектура

- Ја нема никаде во I и II ниво во Фраскати 2015.
- Како комплетна научна целина (дејност), непримерно е да биде сместена како област
- Решение 1. Под 2.11 – Other engineering and technologies, од Фраскати 2015, да се додаде – Поле Архитектура
- Решение 2. Да се додаде Подполе под назив - Архитектура во оквир на некое од полињата 2 од Фраскати 2015
- Претходните избори на звања и нивните кодни броеви ќе добијат знак на еквивалентност (=) со новите кодни броеви соодветни на Полето 2 (Engineering and technology)

Предност бр. 2: Можност да се вметнат (препознаат) делови од научниот простор кој ги нема во Фраскати 2015 ниту во I ниту во II ниво

• Потреба од воведување на sub Taxon: ПОДПОЛЕ

Table 2.2. Fields of R&D classification

Broad classification	Second-level classification
1. Natural sciences	1.1 Mathematics 1.2 Computer and information sciences 1.3 Physical sciences 1.4 Chemical sciences 1.5 Earth and related environmental sciences 1.6 Biological sciences 1.7 Other natural sciences
2. Engineering and technology	2.1 Civil engineering 2.2 Electrical engineering, electronic engineering, information engineering 2.3 Mechanical engineering 2.4 Chemical engineering 2.5 Materials engineering 2.6 Medical engineering 2.7 Environmental engineering 2.8 Environmental biotechnology 2.9 Industrial biotechnology 2.10 Nano-technology 2.11 Other engineering and technologies
3. Medical and health sciences	3.1 Basic medicine 3.2 Clinical medicine 3.3 Health sciences 3.4 Medical biotechnology 3.5 Other medical science
4. Agricultural and veterinary sciences	4.1 Agriculture, forestry, and fisheries 4.2 Animal and dairy science 4.3 Veterinary science 4.4 Agricultural biotechnology 4.5 Other agricultural sciences
5. Social sciences	5.1 Psychology and cognitive sciences 5.2 Economics and business 5.3 Education 5.4 Sociology 5.5 Law 5.6 Political science 5.7 Social and economic geography 5.8 Media and communications 5.9 Other social sciences
6. Humanities and the arts	6.1 History and archaeology 6.2 Languages and literature 6.3 Philosophy, ethics and religion 6.4 Arts (arts, history of arts, performing arts, music) 6.5 Other humanities

3. Medical and health sciences

Medical science and health science

- Прецизна поделба на Полето: Подполе – Општа медицина, Подполе – Фармација, Подполе ...
- Фармација како научна целина (дејност), ја нема никаде во I и II ниво во Фраскати 2015.
- Решение: се вметнува како Подполе – Фармација. Одредени области се групираат во други Потполиња кои се составен дел на Полето 3 Medical science and health science
- Пр. Орална хирургија припаѓа во областа Хирургија заедно со другите (абдоминална хирургија, кардиохирургија...)

Предност бр. 3: Препознавање на цели Подполиња и Подобро групирање на областите во полето Medical science and health science

• Потреба од внимателно идентификување и номенклатура на соодветна научна ОБЛАСТ

Table 2.2. Fields of R&D classification

Broad classification	Second-level classification
1. Natural sciences	1.1 Mathematics 1.2 Computer and information sciences 1.3 Physical sciences 1.4 Chemical sciences 1.5 Earth and related environmental sciences 1.6 Biological sciences 1.7 Other natural sciences
2. Engineering and technology	2.1 Civil engineering 2.2 Electrical engineering, electronic engineering, information engineering 2.3 Mechanical engineering 2.4 Chemical engineering 2.5 Materials engineering 2.6 Medical engineering 2.7 Environmental engineering 2.8 Environmental biotechnology 2.9 Industrial biotechnology 2.10 Nano-technology 2.11 Other engineering and technologies
3. Medical and health sciences	3.1 Basic medicine 3.2 Clinical medicine 3.3 Health sciences 3.4 Medical biotechnology 3.5 Other medical science
4. Agricultural and veterinary sciences	4.1 Agriculture, forestry, and fisheries 4.2 Animal and dairy science 4.3 Veterinary science 4.4 Agricultural biotechnology 4.5 Other agricultural sciences
5. Social sciences	5.1 Psychology and cognitive sciences 5.2 Economics and business 5.3 Education 5.4 Sociology 5.5 Law 5.6 Political science 5.7 Social and economic geography 5.8 Media and communications 5.9 Other social sciences
6. Humanities and the arts	6.1 History and archaeology 6.2 Languages and literature 6.3 Philosophy, ethics and religion 6.4 Arts (arts, history of arts, performing arts, music) 6.5 Other humanities

Пример:

Подрачје 6 (Humanities and the arts)

Поле 6.2. Languages and literature

Област (предлози):

1. Турски јазик 12 век
2. Турски јазик 13 век
2. Турски јазик 14 век
4. Турски јазик 15 век

Неприфатлив предлог:

- Дали ќе има минимум двајца рецензенти за избор во звање доктор на науки во евентуалната Област – Турски јазик 12 век?
- Значи ли тоа дека не е квалификуван да предава Турски јазик 13, 14 15 век?
- **Решение: соодветна област е Турски јазик!**

• Избор во соодветно звање од соодветна научна ОБЛАСТ, за професори кои држат настава на други факултети

Table 2.2. Fields of R&D classification

Broad classification	Second-level classification
1. Natural sciences	1.1 Mathematics 1.2 Computer and information sciences 1.3 Physical sciences 1.4 Chemical sciences 1.5 Earth and related environmental sciences 1.6 Biological sciences 1.7 Other natural sciences
2. Engineering and technology	2.1 Civil engineering 2.2 Electrical engineering, electronic engineering, information engineering 2.3 Mechanical engineering 2.4 Chemical engineering 2.5 Materials engineering 2.6 Medical engineering 2.7 Environmental engineering 2.8 Environmental biotechnology 2.9 Industrial biotechnology 2.10 Nano-technology 2.11 Other engineering and technologies
3. Medical and health sciences	3.1 Basic medicine 3.2 Clinical medicine 3.3 Health sciences 3.4 Medical biotechnology 3.5 Other medical science
4. Agricultural and veterinary sciences	4.1 Agriculture, forestry, and fisheries 4.2 Animal and dairy science 4.3 Veterinary science 4.4 Agricultural biotechnology 4.5 Other agricultural sciences
5. Social sciences	5.1 Psychology and cognitive sciences 5.2 Economics and business 5.3 Education 5.4 Sociology 5.5 Law 5.6 Political science 5.7 Social and economic geography 5.8 Media and communications 5.9 Other social sciences
6. Humanities and the arts	6.1 History and archaeology 6.2 Languages and literature 6.3 Philosophy, ethics and religion 6.4 Arts (arts, history of arts, performing arts, music) 6.5 Other humanities

Пример 1.:

Студиска програма – Заштита на растенијата (Фитомедицина) - ФЗНХ

Предмети:

- Математика,
- Хемија
- Ботаника

- На факултетот постојат катедри со редовно вработени професори од тие соодветни Област. Меѓутоа нивните избори во звања треба да се соодветни на припадноста на соодветната Област во соодветното поле. Во Случајот овие професори би се избирале во соодветните Области од Полето 1. Natural science со рецензентски комисији составени од соодветните области (припадност Природно-математички факултет), независно што остваруваат работен однос на ФЗНХ.

- Пример 2.

Студиска програма на Правниот факултет

- На правниот факултет се редовно вработени професори кои предаваат предмети како: Теоретски економски науки, Применети економски науки и сл. Нивниот избор во звања ќе се изврши во соодветните Области од полето 5.2 Economics and business, од рецензенти од соодветната Област (припадност Економски факултет) независно што остваруваат работен однос на Правниот факултет.

Вакви примери има на повеќе факултети!

- Независно од регулираниот пристап од ЗВО од 2018, кој е најсоодветниот пристап за избор во наставно – научно звање на научниот кадар во Македонија?
  - Подрачје – I Ниво?
  - Поле - II Ниво?
  - Област - III Ниво?
  - Дисциплина - IV Ниво?
- Зошто изборот во соодветна ОБЛАСТ е најсоодветниот пристап за избор во наставно – научно звање на научниот кадар во Македонија?